

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Maj 2020

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Indhold	Side
INDHOLD OG SAMMENDRAG	2
MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER	3
Landbrugets bytteforhold	3
Mælke markedet	3
Markederne for svine- og oksekød	4
Afgrødemarkederne	5
Gødning, bekæmpelsesmidler, brændstof mv. og renter	6
PRISER	7
DEFINITIONER	8

Bemærk: Markedsvurderingen er p.t. forbundet med ekstraordinær stor usikkerhed på grund af coronakrisen!

SAMMENDRAG

Coronakrisen forringer afregningspriserne på landbrugsprodukter

Prisen på de væsentligste landbrugsprodukter, mælk, svinekød og korn, var i starten af coronakrisen nogenlunde upåvirkede. Det er ikke længere tilfældet. Nedlukningen af store dele af samfundet i de fleste lande har haft negativ effekt på efterspørgslen efter fødevarer, primært højværdiprodukter inden for food-service, ligesom krisen har givet friktion i udbuddet. Derudover har nedlukningen afledte effekter på andre råvarepriser såsom olie, der er tæt korreleret med visse fødevarer. Det er således ikke længere "kun" priserne på minkskind, okse-/kalvekød og gartneri, der er berørt af coronakrisen, men landbrugsprodukter generelt.

Svineprisen domineres fortsat af afrikansk svinepest i Kina og andre lande, men coronakrisen har taget toppen af prisen. Svineprisen er dog stadig høj i historisk sammenligning og ligger fortsat betydeligt over prisen i et "normalår", hvilket skønnes at være gældende i 2020 og et stykke ind i 2021.

Prisen på mælk har gennem 2019 og starten af 2020 ligget nogenlunde stabil på et niveau lige over prisen i et "normalår". I lyset af coronakrisen ventes dog et svagt fald i de danske afregningspriser i den kommende tid.

Prisen på korn blev først trukket ned af faldende oliepriser, men korrigerede tilbage efter eksportrestriktioner i flere lande. Da forsyningssikkerhed spiller en vigtig rolle i den nuværende situation, ventes kornpriserne at holde et niveau over prisen i et "normalår". Især vejrmæssige forhold kan dog ændre udsigterne.

Coronakrisens påvirkning af landbrugets priser forventes opretholdt, indtil risikoen for en opblussen af virensen er ovre og nedlukningen ophørt.

Publikationen er udarbejdet af:

Erhvervsøkonomisk chef Klaus Kaiser (Sektor, ansvh.)	Konsulent Arne Munk (Mælk)
T +45 8740 5175	Specialkonsulent Sisse V. Schlægelberger (Svin)
M +45 2013 5175	Seniorkonsulent Karen Jørgensen (Afgrøder)
E kak@seges.dk	

Næste ordinære udgave af Markedsvurdering for landbrugsprodukter udkommer september 2020.

MARKEDSVURDERING FOR LANDBRUGSPRODUKTER

Landbrugets bytteforhold

Landbrugets bytteforhold definerer landbrugets konjunkturer og er afgørende for indkomsten. Efter et fald i det samlede bytteforhold for landbruget i 2018, steg bytteforholdet kraftigt gennem 2019. I 2020 ventes bytteforholdet at fortsætte det lille aktuelle fald, primært på grund af gradvist faldende svinepriser og lidt lavere mælkepriser

Mælkemarkedet

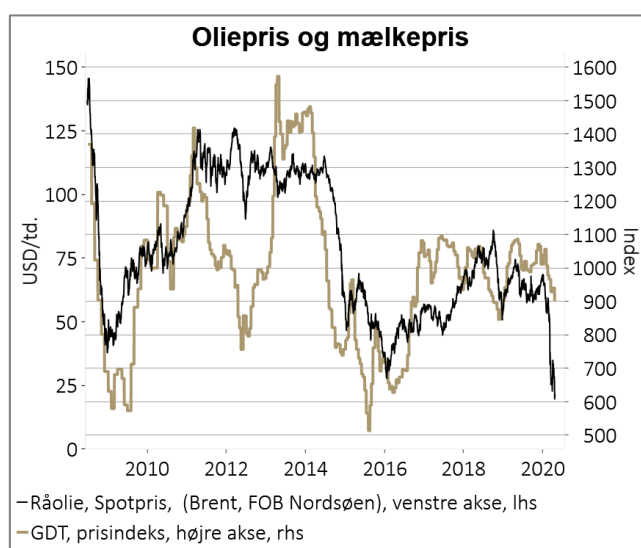
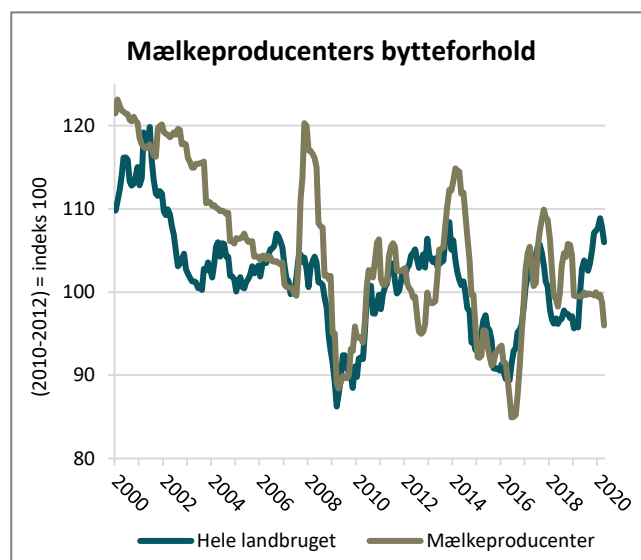
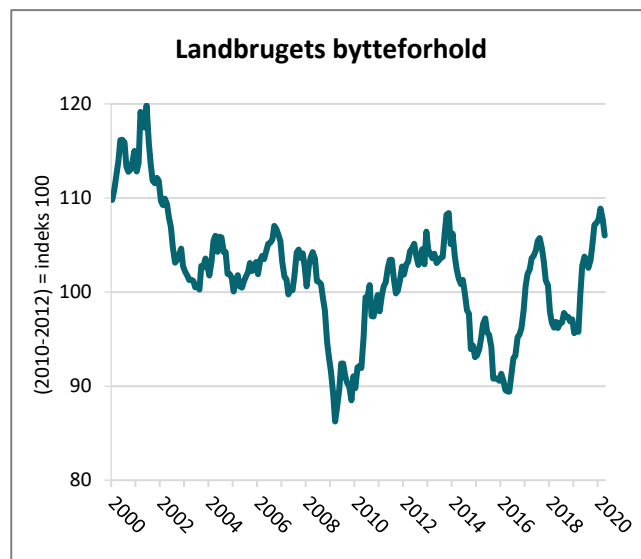
Mælkeproducenternes bytteforhold har ligget nogenlunde neutralt gennem 2018 og 2019. Der er udsigt til, at det lille aktuelle fald i bytteforholdet fortsætter på grund af lidt lavere mælkepriser og omtrent uændrede foderpriser.

Den usædvanligt lange periode med stabile mælkepriser gennem 2019 og starten af 2020 er ovre. Coronakrisen har medført lavere efterspørgsel efter mejeriprodukter og har givet friktion på udbudssiden, hvor der har været udfordringer med forarbejdningskapacitet og logistik. Indtil videre har den danske afregningspris været stort set upåvirket på grund af diversificeret afsætning og gode forsyningslinjer, men prisfald på væsentlige udenlandske markeder presser nu også den danske afregningspris. Tendensen forventes at fortsætte i de nærmeste måneder.

Coronakrisen har medført et skift i forbrugsmønstrene. Store dele af foodservice sektoren er lukket ned, hvilket især har berørt højprissegmentet inden for mejeriprodukter. Samtidig har det store fald i oliepriserne reduceret købekraften i Mellemøsten, som traditionelt importerer store mængder mejeriprodukter.

Den globale mælkeindvejning faldt i perioden november 2018 til årsskiftet 2019/20. Herefter er mælkeindvejnningen begyndt at stige lidt igen, dog en begrænset stigning på omkring en procent på årsbasis. Sammenholdt med faldet i efterspørgslen som afledt effekt af coronakrisen, er der nu et større globalt overskud af mælk, som tynger priserne. De europæiske priser på især smør og pulver er faldet, men også ostepriiserne er faldet. De europæiske smørpriser ligger nu på det laveste niveau i fire år.

Udviklingen i mælkeprisen vil i de kommende måneder blandt andet være afhængig af udviklingen i coronakrisen. Indtil situationen normaliseres kan der forventes en svagt faldende tendens i den danske afregningspris på mælk.

Der forventes dog ikke større prisfald, da den underliggende ubalance i markedet er beskeden. Niveaumæssigt forventes prisen at falde fra lidt over et "normalår", som vi har set gennem 2019 og starten af 2020 til lidt under et "normalår" senere i 2020.

De tre store jokere i forhold til coronakrisen er sygdommens spredningsforløb, de forskellige landes åbningsstrategier samt forbrugernes adfærd.

Udover udviklingen i coronakrisen er de største usikkerhedsfaktorer Kinas import, olieprisen samt et eventuelt hårdt "Brexit" i slutningen af 2020.

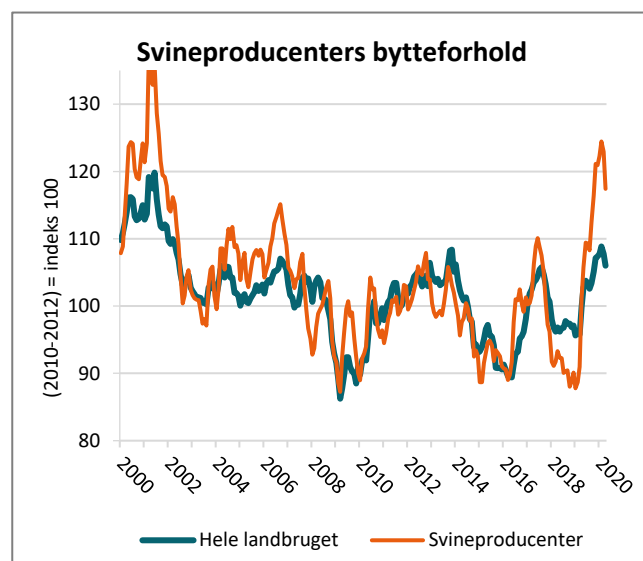
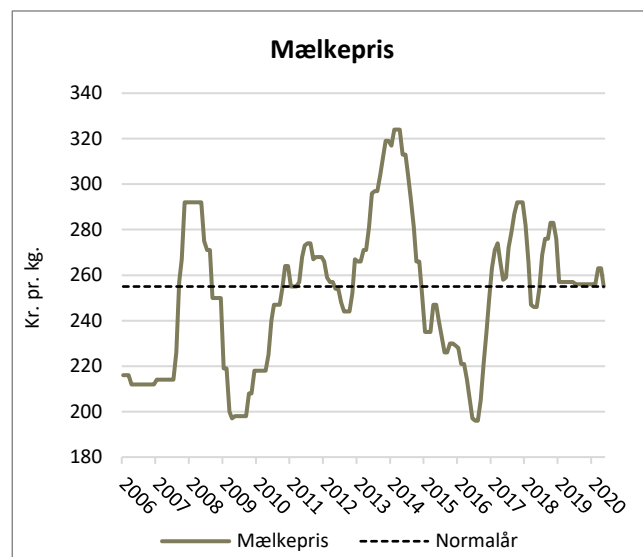
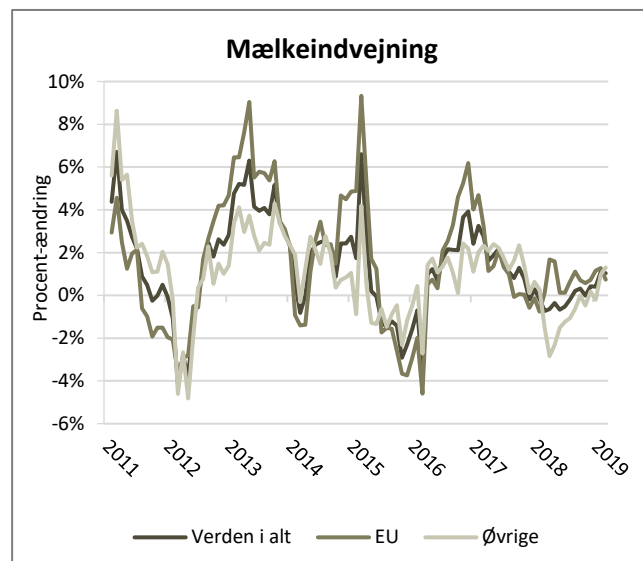
Markederne for grise- og oksekød

Grisekød. Siden foråret 2019 er svinepriserne steget markant, mens foderpriserne har normaliseret sig på et lavere niveau efter en god høst i 2019. Dermed har bytteforholdet udviklet sig særdeles gunstigt for svineproducenterne. Aktuelt er bytteforholdet faldet lidt, men under forbehold af svinepest forventes et fortsat højt - om end let faldende - niveau for bytteforholdet gennem 2020.

Under indtryk af afrikansk svinepest nåede prisen på grisekød en foreløbig top i 14,30 kr. pr. kg. i starten af marts 2020. Sidenhen er prisen faldet som følge af coronakrisen, som har medført en kraftig forskydning i efterspørgslen. Således er efterspørgslen fra foodservice sektoren stærkt reduceret, og faldet har ikke kunnet modsvares af en tilsvarende stigning i efterspørgslen fra detailhandlen.

Afrikansk svinepest forventes fortsat at være afgørende for niveauet for svineprisen, og Kinas og andre asiatiske landes store behov for import af grisekød vil støtte priserne en rum tid endnu. Der er dog så småt tegn på, at den kinesiske egenproduktion af svin er stigende – dog fra et lavt niveau. I takt med stigende egenproduktion vil den kinesiske importefterspørgsel blive reduceret. Genopretningen af den kinesiske svineproduktion ventes at finde sted gennem 2020 og 2021, og i takt hermed vil såvel de kinesiske priser som de globale og danske afregningspriser falde tilbage.

Desuden er der i de kommende kvartaler udsigt til en stærkt øget priskonkurrence på verdensmarkedet fra billig amerikansk grisekød.

I hvilken udstrækning prisfaldet vil føre til en "normalisering" af prisniveauet eller et endnu større fald, afhænger af den samlede globale produktion af grisekød. På grund af en globale stigning i svineproduktionen i lande, som ikke er ramt af afrikansk svinepest, kan der forventes en periode med lavere priser, når den kinesiske produktion igen er intakt – formentlig efter 2021.

På grund af påvirkningen fra såvel coronakrisen som udviklingen i den kinesiske svineproduktion forventes det normale sæsonmønster med stigende priser i løbet af foråret og faldende priser efter sommeren ikke nødvendigvis at være gældende i 2020.

Den høje notering på slagtesvinekød afspejler sig direkte i markedspriserne for smågrise, både med hensyn til prisniveau og sæsonmønster.

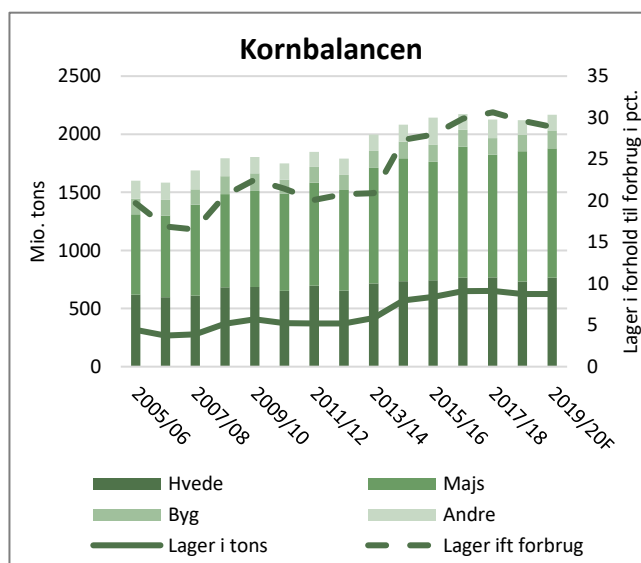
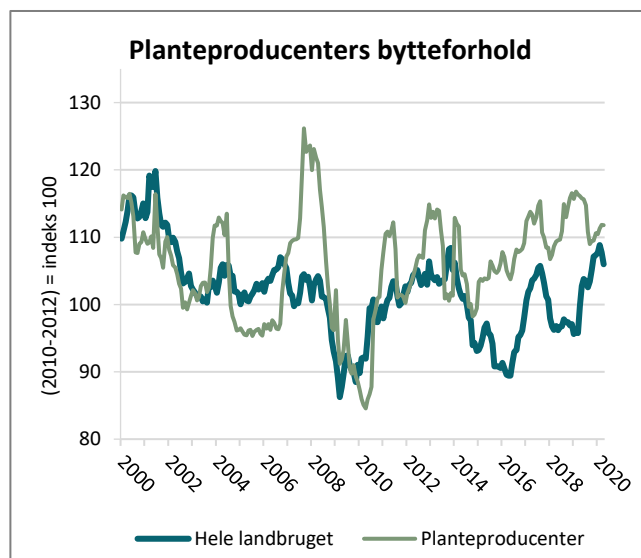
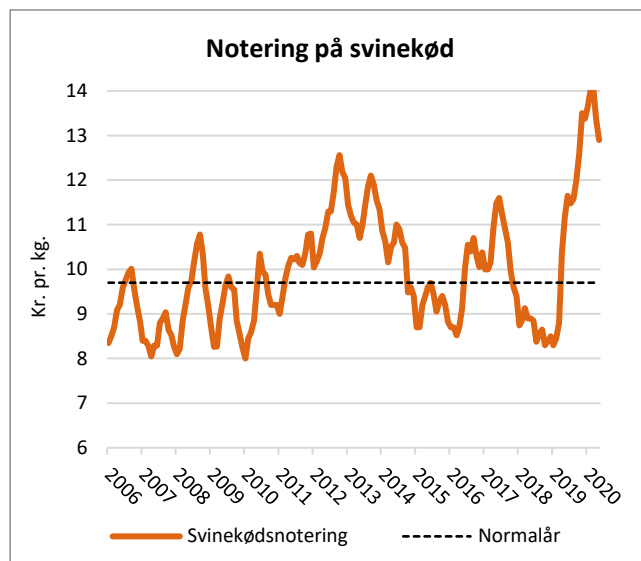
De største usikkerhedsfaktorer for svineprisen er niveauet for Kinas import, en yderligere udbredelse af svinepest i EU samt udviklingen i coronakrisen. I prognosen er der indregnet en fortsat langsom genåbning af økonomierne i de kommende måneder. På lidt længere sigt kan også en eventuel hård "Brexit" have indflydelse på svineprisen.

Oksekød. Covid-19 har i høj grad præget markedet for oksekød; restaurant-, catering- og hotelbranchen er lukket, og sociale arrangementer udskudt. Desuden er Danmarks eksport af oksekød, der primært går til andre europæiske lande, faldet. Det har medført betydelige ændringer i afsætning og priser på oksekød. En stigning i de danske afregningspriser først på året er afløst af kraftige prisfald.

Der er stor usikkerhed på markedet, men eventuelt kan starten af grillsæsonen give bedre afsætningsmuligheder for ædle udskæringer, som har været udfordret siden nedlukningen af foodservice. Trods faldende slagtninger må der forventes et prispres resten af året.

Afgrødemarkedene

Planteproducenternes bytteforhold faldt tilbage til mere gennemsnitlige niveauer i 2019 efter et højt niveau i tørkeåret 2018. Faldet i bytteforholdet i 2019 skyldes lavere priser efter en god høst for de væsentligste afgrøder. Under forudsætning af et "normalt" vækst- og høstår, ventes bytteforholdene nogenlunde uændrede i 2020.

Den globale kornbalance viser fortsat meget høje lagre i forhold til forbruget. En stor del af de globale lagre (ca. 60 pct.) ligger dog i Kina og Indien, som ikke er eksportnationer. Det begrænser presset på kornpriserne. På trods heraf er markedet velforsynet med korn og majs.

Coronakrisen har via faldet i oliepriserne presset afgrøder relateret til bioenergi. Dette prispres er dog indtil videre blevet modgået af flere landes tiltag i forhold til forsyningssikkerheden i form af nedlukning eller restriktioner på eksporten af afgrøder. Så længe krisen står på, ventes denne adfærd opretholdt, hvilket vil medføre for eksempel kornpriser lidt over priserne i et "normalår" i 2020 på trods af de store globale lagre.

Forventningerne til priserne på **soja, raps, frø og kartofler** er uændrede i forhold til publikationen fra februar.

De største usikkerhedsfaktorer for de globalt handlede afgrøder er coronakrisen, dollaren, vejret i de store producentlande og handelsmæssige restriktioner.

Brændstof, gødning og bekæmpelsesmidler

Dieselpriisen er faldet kraftigt på en kombination af pris-krig mellem olieproducerende lande samt coronakrisen, som har medført et stort fald i efterspørgslen efter brændstof. Prisen på diesel ventes at forblive lav i 2020.

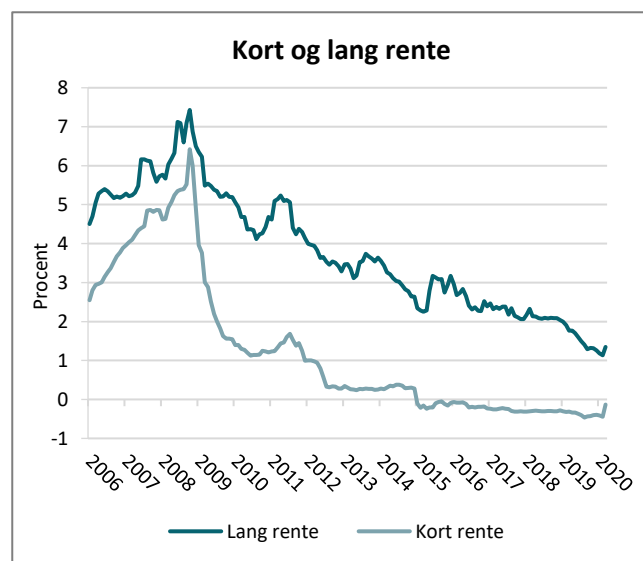
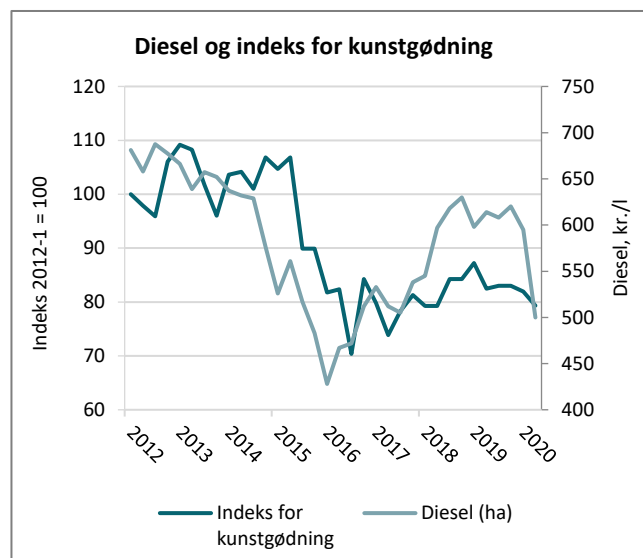
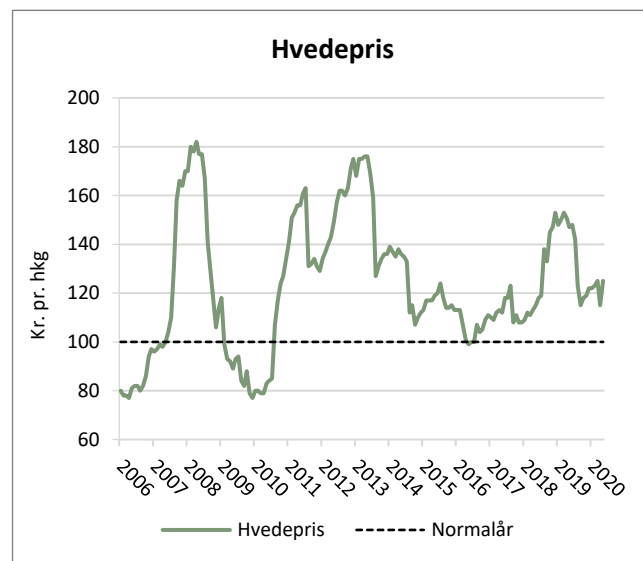
Forventningerne til priser på **gødning og bekæmpelsesmidler** er uændrede i forhold til publikationen fra februar.

Renter

Som følge af coronakrisen vil den globale økonomi opleve et kraftigt vækstdyk, og der vil være et nedadrettet prispres. Efterspørgslen vil generelt være svag, og der ses store forskydninger i forbrugsmønstrene. Det præger prisudsigterne for en række landbrugsprodukter.

Coronakrisen har presset kronen, og i forsvar solgte Nationalbanken valuta for godt 65 mia. kr. i marts. Samtidig blev refi-renten sat op med 0,15 pct.point. Den toneangivende danske rente er dog fortsat 0,10 pct.point under ECB's. Med mindre den globale krise forstærkes, ventes kronen nu stabil og Nationalbankens renter uændrede.

Markedsrenterne ventes stabile til let faldende på kort- og mellemlangt sigt, med mindre krisen blusser op igen.

PRISER

	Gns. 2004-2016	2017	2018	2019	Normalår
Bytteforhold					
Hele landbruget	101	103	97	102	-
Mælkeproducenter	103	106	103	100	-
Svineproducenter	101	104	91	106	-
Planteproducenter	102	112	111	113	-
Mælkeproduktion					
Mælkepris, konv. (kr./kg. standard mælk)	2,43	2,75	2,68	2,57	2,55
Mælkepris, konv. (kr./kg. EKM)	-	2,69	2,63	2,52	2,50
Mælkepris, økologisk (kr./kg. standard mælk)	3,04	3,65	3,42	3,39	3,30
Mælkepris, økologisk (kr./kg. EKM)	-	3,59	3,37	3,34	3,25
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	-	1,59	1,10	2,50	-
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	-	2,43	1,80	2,50	-
Oksekødsproduktion					
Oksekød – ældre køer (281-300)	15,42	18,73	18,80	16,99	17,30
Svinekødsproduktion					
Svinekød (afregningspris, kr./kg.)	10,15	11,16	9,21	11,97	10,50
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	352	402	326	421	380
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	205	237	181	246	230
Fravænnede grise pr. årssø	-	33,3	33,0	33,0	-
Planteproduktion					
Foderhvede (kr./hkg.)	117	112	126	137	100
Foderbyg (kr./hkg.)	114	107	124	129	95
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	246	248	230	210
Maltbyg (kr./hkg.)	129	122	136	140	115
Raps (kr./hkg.)	249	284	262	273	265
Kartofler, konsum (kr./hkg.)	-	130	133	135	130
Foder o.a.					
Soyaskrå (kr./hkg.)	229	267	260	257	270
A-bl. 18 pct., økologisk	308	304	313	324	315
C-bl. 30 pct., økologisk	412	432	432	435	440
Foderhvede (kr./hkg.)	126	121	137	142	112
Foderbyg (kr./hkg.)	125	117	138	138	108
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	-	254	291	230	225
Rapsskrå (kr./hkg.)	187	187	188	197	185
Gødning (indeks)	165	148	155	158	165
Dieselolie (øre/l)	510	522	598	610	600

Note: "Normalår" defineres i Bilag 2. Prisprognosen udtrykker den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne. Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter. Af konkurrenceretlige årsager er prisprognose for 2020 udeladt. Disse indgår dog i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har adgang til prognosepriserne for 2020-2023 i www.farmtal.dk.

DEFINITIONER

Bytteforhold: Bytteforholdet beskriver udviklingen i producenteres salgspriser i forhold til deres købspriser. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af de månedlige observationer i årene 2010-2012, som angives med indeks 100. En værdi over 100 betyder, at bytteforholdet er bedre end gennemsnittet af 2010-2012 og vice versa.

$$\text{Bytteforhold} = \frac{\text{Salgsprisindeks}}{\text{Købsprisindeks}}$$

Indeksene for salgs- og købspriserne er vægtede ud fra de enkelte salgsprodukters og omkostningsarters gennemsnitlige andel i årene 2010-2012 af henholdsvis den samlede omsætning og de samlede omkostninger. Der er kun medtaget indtægter og omkostninger, der er en del af resultat af primær drift plus afkoblet EU-støtte. Udviklingen i renteniveauet påvirker således ikke bytteforholdet.

Mælkepris: I prognose-beregningerne anvendes Arlas afregningsmodel. Mælken er med 4,20 procent fedt, 3,40 procent protein og med et kvalitetstillæg på 3,2 procent. Der indregnes, at alle bedrifter får tillæg for uafhængig afhentning. Prognoseprisen er inklusiv tillæg for Arlagården Plus samt de nye tillæg for adgangsforhold og 3" udløbsrør, men eksklusiv tillæg for non GM foder og fælles konsolidering. Individuel konsolidering på ejerbeviser er inkluderet i prognoseprisen.

Normalår: Et normalår tager udgangspunkt i anslåede langsigtede priser fra OECD/FAO's ti-årige prisprognoser, som de fremgår af Agricultural Outlook. Der foretages endvidere en korrektion i henhold til valuta, den skønnede produktivitets- og inflationsudvikling samt tilpasning til danske markedsforhold.

Svinepriser: I prognose-beregningerne benyttes afregningsprisen for svinekød inklusiv efterbetaling og opgøres som den forventede notering plus efterbetaling (1 kr.) minus fradrag (11 øre) minus produktionsafgift (5 øre).

Smågrisepriserne er "basis"-noteringer beregnet efter principperne for den beregnede notering på 7 og 30 kg grise. Grise til puljenotering og til eksport indregnes til den forventede udvikling i puljenotering for SPF Region 2 og 3 PRRS negativ.

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og føde-
vareerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder
i tæt samarbejde med vores kunder, forsknings-
institutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.